

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام

خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

کد آزمون: ۱۲۲۹

جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مؤسسه سروش اندیشه حیات

آزمون شبیه ساز کنگور

پاسخنامه آزمون پایه یازدهم انسانی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۳۰ دقیقه

تعداد سوال: ۱۳۰ عدد

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	عربی	۲۰	۱	۲۰	۲۰ دقیقه
۲	ریاضیات	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
۳	زبان و ادبیات اختصاصی	۲۵	۴۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	علوم اجتماعی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	روانشناسی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ و جغرافیا	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه و منطق	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰ دقیقه

به دانش فزای و به یزدان گرای، که او باد جان تورا رهنمای (فردوسی)

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:
- «مُرُوْءَ تَكَ إِلَیْهِ: جوانمردی‌ات به او» در گزینه ۲ «إِلَیْهِ» ترجمه نشده است.
- «أَسَاءَ إِلَیْكَ» به تو بدی کرد در گزینه ۲ «كَ»، به «تو» ترجمه نشده است و «إِلَیْهِ» در گزینه‌های ۳ و ۴ نیز ترجمه نشده است. به علاوه در گزینه ۳ «أَسَاءَ إِلَیْكَ» به غلط به صورت مصدر یعنی «بدی کردن» ترجمه شده است.
- ۲ - گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: «از مالتان» صحیح است که حرف «از» ترجمه نشده است.
- گزینه ۳: «خواهد بود» و «بی‌شک» نادرست هستند.
- گزینه ۴: نتواند خطاست.
- ۳ - گزینه ۱ یا طالب العلم: ای جوینده‌ی علم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / یَبْغِیْ لَكَ: برای تو شایسته است (رد سایر گزینه‌ها) / أَنْ تَتَخَلَّقَ بِالْحِلْمِ وَالْوَقَارِ: که به بردباری و متانت آراسته شوی (رد سایر گزینه‌ها)
- ۴ - گزینه ۲ إِنَّ الشُّهَدَاءَ فِی ذَاكِرَةِ شَعْبِنَا: شهیدان، در خاطره ملت ما هستند / لَنْ نَنْسَاهُمْ أَبَدًا: آنان را هرگز فراموش نخواهیم کرد. (لَنْ که از حروف ناصبه فعل مضارع است، مضارع مثبت را به فعل آینده منفی تبدیل می‌کند).
- ۵ - گزینه ۴ «سَيُعْطِيكَ»: سَ + فعل مضارع ← مستقبل (آینده) بنابراین ترجمه صحیح آن «به تو خواهد داد» می‌باشد نه «به تو بدهد».
- ترجمه صحیح: چه تو نمی‌دانی پروردگارت به جای آن چه چیزی به تو خواهد بود.
- ۶ - گزینه ۱ زیرا «آلِد» که مشا‌الیه است به غلط به صورت «خبر» در جمله اسمیه ترجمه شده است و صورت صحیح ترجمه «هذا الید»؛ «این دست» می‌باشد. (این دست، خداوند آن را دوست می‌دارد / یا: این دست را خداوند دوست می‌دارد).
- ۷ - گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «الْإِجَابَةُ» مبتدای مؤخر و «مِنْ أَخْلَاقِ» خبر مقدم است. جمله اسمیه معمولاً ترکیب مبتدا + خبر دارد، اما در برخی شرایط جای این دو عوض می‌شود و خبر در اول جمله و مبتدا در پی آن می‌آید که در این صورت به خبر، خبر مقدم و به مبتدا، مبتدای مؤخر می‌گویند.
- گزینه ۲: «مقرر کرد آنچه را قصد کرده بود با تأخیر انجام دهد؛ پس (ما) مفعول برای فعل (يَفْعَل) است.
- گزینه ۳: راستگو با راستگویی‌اش به چیزی می‌رسد که دروغگو با فریب کاریش به آن نمی‌رسد. (ما) در جمله عربی مفعول برای فعل (يَبْلَغ) می‌باشد.
- گزینه ۴: «كَلَّمَ» (كَلَّ) دائم‌الاضافه می‌باشد و «ما» مضاف‌إلیه است.
- نکته: توجه داشته باشید که گاهی اوقات مفعول جملات عربی در جملات فارسی متمم خواهند بود.
- ۸ - گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: (الجميلة) صفت مفرد
- گزینه ۳: (لم نلتفت) جمله وصفیه برای (صورة) می‌باشد.
- گزینه ۴: (لم يستطع) جمله وصفیه برای (مسألة) است.
- ۹ - گزینه ۱ نکته مهمی که باید بدانیم این است که اگر خبر اسم نکره باشد، می‌توانیم آن را معرفه ترجمه کنیم.
- در این گزینه کلمه قیمت خبر و نکره است و می‌تواند معرفه ترجمه شود.
- پند نیکو از معلم برای همه همشاگردی‌ها ارزشمند است.
- ۱۰ - گزینه ۴ «الصَّالِحَةُ، ناهین، صابرين، المشاكِل» اسم فاعل هستند. «الْمُنْكَرِ» اسم مفعول است.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «ناهیاً و مُعیناً» هر دو اسم فاعل از ثلاثی مجرد و مزید است.
- گزینه ۲: «المُسَافِرین» اسم فاعل ست.

گزینه «۳»: «الْمَجْرَبُ، الْمَلْمَعَاتُ، مَمْزُوجَةٌ» هر سه اسم مفعول هستند.

۱۱ - گزینه ۳ بررسی گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «حَى» خبر نکره است. اما «وَإِنْ كَانَ مَيِّتًا» جمله وصفیه نیست. زیرا بر سر جمله وصفیه حرف «واو» بر سر آن نمی‌آید.
- گزینه ۲: «يَوْمَانِ» خبر نکره است. اما «يَوْمَ لَكَ» جمله وصفیه نیست. زیرا «يَوْمَ» را می‌توان «بَدَل» از «يَوْمَانِ» گرفت که جزء اهداف کتاب درسی نیست.
- گزینه ۳: «تَنُمُو» جمله وصفیه است که «شَجَرَةٌ» که «خبر و اسم نکره» است را وصف می‌کند.
- گزینه ۴: «شَجَرَةٌ» خبر و اسم نکره است. اما «وَ قَدْ تَبَلَّغُ...» نمی‌تواند جمله وصفیه باشد. زیرا حرف «واو» بر سر آن آمده است.

۱۲ - گزینه ۲ هر کس به ما بخندد تا ما را اذیت کند، پس او کم‌فرهنگ (بی‌فرهنگ) است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: چه کسی در خیابان شلوغ کرد و به افراد پیاده ضرر رساند؟ (جمله پرسشی می‌باشد)
- گزینه «۳»: کسی که در زندگی‌اش همواره تلاش می‌کند را دوست دارم، پس او همواره در زندگی‌اش موفق است.
- گزینه «۴»: کسانی که در زندگی‌شان تلاش می‌کنند، به اهدافشان می‌رسند. (فعل‌ها مجزوم نشده‌اند).

ترجمه متن:

گاهی رفاه سرشت بشری را تباه می‌کند، پس ناگزیر باید یک سختی آن را درست کند! و آهن گاهی فاسد می‌شود، پس ناچار آتشی آن را ذوب می‌کند تا آن را درست کند. انسانی که از زندگی جز روی آسان آن را نمی‌شناسد، او انسانی است که واقعیت را نشناخته، در نتیجه هنگام روبه‌رو شدن با مشکلات دچار آزرده‌گی می‌شود. هرگاه در مورد زندگی بزرگان و مشاهیر تحقیق کنیم، می‌بینیم که راهشان با گل‌ها فرش نشده است و بسیار می‌شنوی که می‌گویند زندگی به ما آموخت و منظورشان از آن سختی و مصیبت‌هایی است که برای آنها آشکار شده، اما در مقابل آنها تسلیم نشده‌اند.

۱۳ - گزینه ۳ ظَنُّ أَنْ ... و (چه کسی دنیا را شناخت؟ کسی که خیال کرد زندگی از رنج و زحمت خالی است).

۱۴ - گزینه ۴ عسی أن تکرهوا... (ممکن است که شما چیزی را ناپسند بدانید، درحالی‌که آن چیز برای شما بهتر است) مفهوم این عبارت با متن، تناسب ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: به اندازه تلاش بزرگی‌ها به دست می‌آیند.
- گزینه «۲»: هر کس بزرگی بخواهد شب زنده‌داری می‌کند.
- گزینه «۳»: بزرگی را خرمایی پنداری که از آن می‌خوری.
- ۱۵ - گزینه ۲ الطبیعة ... صورت صحیح حرکت‌گذاری شده عبارت: «إِنَّ الرَّخَاءَ قَدْ يُفْسِدُ الطَّبِيعَةَ الْبَشَرِيَّةَ، فَلَا يَدِّ لَهَا مِنْ شِدَّةٍ!»
- ۱۶ - گزینه ۴ بَحْنًا ... صورت صحیح حرکت‌گذاری شده عبارت: «إِذَا بَحْنُنَا عَنْ حَيَاةِ الْعُظَمَاءِ وَالْمَشَاهِيرِ وَجَدْنَا أَنَّ طَرِيقَهُمْ لَمْ يَكُنْ مَفْرُوشًا بِالْوُرُودِ!»

۱۷ - گزینه ۱ مضارع - للغائب... بررسی موارد نادرست در سایر گزینه‌ها: گزینه ۲ (لازم/فاعل، گزینه ۳) ثلاثی مجرد، گزینه ۴ معلوم. توضیح: فعل‌های مجهول، متعدی هستند.

۱۸ - گزینه ۲ بررسی موارد در سایر گزینه‌ها: گزینه ۱ (ثلاثی مزید/فاعل، گزینه ۳) معتل و مثال/اسمه (مفروشاً) نادرست است. توجه شود افعال ناقصه فاعل ندارند.

۱۹ - گزینه ۳ در سایر گزینه‌ها: گزینه ۱ (حال، گزینه ۲) اسم مکان، گزینه ۴ مقصور/تقدیراً منصوب نادرست است.

۲۰ - گزینه ۲ «و بندگان خدای رحمان کسانی هستند که روی زمین با آرامی و تواضع راه می‌روند.»

گزینه «۲» از نظر مفهوم، مناسب نمی‌باشد.

۲۱ - گزینه ۳ ابتدا اشتراک دامنه‌ها را به دست می‌آوریم:

$$D_{f \times g} = D_f \cap D_g = \{3, 2, 1\}$$

$$g \times f = \{(3, 2 \times 3), (2, 3 \times 4), (1, 8 \times 2)\} = \{(3, 6), (2, 12), (1, 16)\}$$

$$\Rightarrow R_{g \times f} = \{6, 12, 16\}$$

$$\begin{cases} f(x) = x^2 - 2x - 2 \\ g(x) = \frac{|x|}{x} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x > 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = 1 \\ \Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -1 \end{cases} \text{ (چون } x > 0 \text{ فرض شده) (غ ق ق)} \\ x < 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = -1 \\ \Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{2 - \sqrt{8}}{2} \\ x = \frac{2 + \sqrt{8}}{2} \end{cases} \text{ (چون } x < 0 \text{ فرض شده) (غ ق ق)} \end{cases}$$

۲۳ - گزینه ۳ یک گزاره شرطی در حالتی که مقدم درست ($p \equiv T$) و تالی نادرست ($q \equiv F$) باشد، نادرست است.

بنابراین گزینه ۳ نادرست است.

$$\underbrace{2 \text{ عددی اول باشد}}_{\text{درست}} \Rightarrow \underbrace{31 \text{ عددی مرکب است}}_{\text{نادرست}}$$

۲۴ - گزینه ۳ دامنه تابع تنها شامل اعداد طبیعی است و برد تابع مقدار ثابت یک است. پس تنها نمودار گزینه «۳» مربوط به این تابع می باشد.

۲۵ - گزینه ۳

عدد مورد نظر را برابر x در نظر می گیریم.

$$\frac{1}{3} \left(\frac{x}{2} \right)^2 = 2x - \frac{1}{4} \times 21$$

$$\frac{1}{3} \left(\frac{x^2}{4} \right) = 2x - \frac{21}{4} \rightarrow \frac{x^2}{12} = 2x - \frac{21}{4}$$

$$\frac{x^2}{4} = \left(\frac{x}{2} \right)^2 = \text{مربع نصف عدد} \leftarrow \frac{x}{2} = \text{نصف عدد}$$

$$\frac{x^2}{12} = \frac{1}{3} \left(\frac{x^2}{4} \right) = \text{یک سوم مربع نصف عدد}$$

۲۶ - گزینه ۱

$$\underbrace{(q \wedge s)}_F \Rightarrow \underbrace{(p \wedge r)}_T$$

اگر p درست و q نادرست باشد، داریم:

چون ارزش مقدم نادرست است، پس گزاره شرطی به انتفاء مقدم همواره درست است.

۲۷ - گزینه ۳ برای محاسبه شاخص بهای دو کالا داریم:

$$\begin{aligned} \text{شاخص بهای برنج و مرغ} &= \frac{(12000 \times 80) + (7000 \times 40)}{(10000 \times 80) + (5000 \times 40)} \times 100 \\ &= \frac{960000 + 280000}{800000 + 200000} \times 100 = \frac{1240000}{1000000} \times 100 = 1.24 \times 100 = 124 \end{aligned}$$

۲۸ - گزینه ۳ از آنجایی که برد تابع تک عضوی است، پس تابع ثابت است. داریم:

$$m^2 = 1 \Rightarrow m = \pm 1$$

دو حالت زیر را در نظر می گیریم:

$$۱) m = 1 \Rightarrow f = \{(1, 1), (2, 1)\} \rightarrow \text{تابع است}$$

$$۲) m = -1 \Rightarrow f = \{(1, 1), (2, 1), (-1, 1)\} \rightarrow \text{تابع است.}$$

پس برای m دو حالت داریم.

۲۹ - گزینه ۴ اگر بخواهیم $q \Rightarrow p$ را به روش عکس نقیض اثبات کنیم باید $\sim q \Rightarrow \sim p$ بررسی شود. خواهیم داشت:

$$\text{اگر } n^2 + 1 \leq 2n^2 + 1, \text{ آنگاه } 2n + 1 \geq n$$

۳۰ - گزینه ۴

$$x = 3000 - 20p \Rightarrow 20p = 3000 - x \Rightarrow p = 150 - \frac{x}{20}$$

درآمد این کارخانه برابر حاصل ضرب تعداد کالا در قیمت کالا است در نتیجه داریم:

$$\text{درآمد} = \text{تعداد کالا} \times \text{قیمت} \Rightarrow R(x) = x \times p \Rightarrow R(x) = \frac{-x^2}{20} + 150x$$

۳۱ - گزینه ۲ تابع $\text{sign}(x)$ یا تابع علامت به ازای اعداد منفی برابر ۱- و به ازای اعداد مثبت برابر ۱ و به ازای صفر برابر صفر است در نتیجه:

$$\begin{cases} f\left(\frac{5}{4}\right) = \text{sign}\left(\frac{5}{4}\right) = 1 \\ f\left(-\frac{5}{4}\right) = \text{sign}\left(-\frac{5}{4}\right) = -1 \end{cases} \Rightarrow f\left(\frac{5}{4}\right) + f\left(-\frac{5}{4}\right) = 1 + (-1) = 0$$

۳۲ - گزینه ۲ شاخص پوسیدگی دندان در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۶۰ سه برابر شده است در نتیجه ۲۰۰٪ افزایش یافته است. زیرا:

$$\frac{9-3}{3} \times 100 = 200$$

۳۳ - گزینه ۲ (گزینه ۱) درست است، چون هر دو گزاره درست هستند. (درست $\equiv$ درست $\Rightarrow$ درست)

(گزینه ۲) مقدم (۲۵ مربع کامل است) درست است و تالی (چون ۶ عدد اول نیست) پس نادرست است. پس ترکیب شرطی آنها نادرست است. نادرست $\equiv$

نادرست $\Rightarrow$ درست

(گزینه ۳) مقدم (۵ زوج است) نادرست است، پس تالی هر چه باشد؛ ترکیب شرطی به انتقای مقدم درست است

(گزینه ۴) مقدم $(-1)^4$ منفی است) نادرست است، پس تالی هر چه باشد، ترکیب به انتقای مقدم درست است.

۳۴ - گزینه ۲

$$\{(m, 3m-1), (-1, k^2-k), (k^2-k-2)\}$$

$$k^2-k=2 \Rightarrow (k+1)(k-2)=0 \Rightarrow \begin{cases} k=-1 \\ k=2 \end{cases}$$

$$3m-1=2 \Rightarrow 3m=3 \Rightarrow m=1$$

$$\text{حاصل ضرب اعضای برد} = (m)(-1)(k^2-k) = 1 \times (-1) \times (2) = -2$$

۳۵ - گزینه ۳ چون مجموعه A مربوط به یک تابع همانی است، در نتیجه مؤلفه‌های اول و دوم در هر یک از زوج مرتب‌ها با هم برابرند؛ پس:

$$a-1=3 \Rightarrow a=4$$

با قرار دادن $a=4$ در زوج مرتب دوم داریم:

$$(a+3, 2b-1) = (4+3, 2b-1) \Rightarrow 2b-1=7 \Rightarrow 2b=8 \Rightarrow b=4$$

همچنین با توجه به زوج مرتب (b, c) مقدار c برابر b است.

$$b=c=4$$

و در نتیجه:

$$a+b+c=4+4+4=12$$

۳۶ - گزینه ۲

$$f = \{(3, 4), (2, 6), (5, 3), (1, 5)\}$$

$$g = \{(5, 6), (1, 2), (3, 2), (4, 1)\}$$

$$\Rightarrow D_f \cap D_g = \{3, 5, 1\}$$

$$\left. \begin{aligned} f+g &= \{(3, 6), (5, 9), (1, 7)\} \\ f-g &= \{(3, 2), (5, -3), (1, 3)\} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{f+g}{f-g} = \{(3, 3), (5, -3), (1, \frac{7}{3})\} \Rightarrow \text{برد} = \{3, -3, \frac{7}{3}\}$$

تذکر: در مخرج $(f-g)(x) \neq 0$ است.

$$x^4 - 81 \stackrel{\text{اتحاد مزدوج}}{=} (x^2 - 9)(x^2 + 9) \stackrel{\text{اتحاد مزدوج}}{=} (x - 3)(x + 3)(x^2 + 9)$$

$$27 = 3^3$$

« در تجزیه عبارت $x^4 - 81$ عامل $x - 3$ وجود ندارد و 27 عدد اول نیست $\Leftarrow$ ارزش ترکیب عطفی نادرست است. »

درست
نادرست

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: « $\sqrt{3}$ عددی گنگ است یا $-3 > -5$ » ارزش ترکیب فصلی درست است.

نادرست
درست

گزینه «۲»:

$$(\text{عدد } 2 \text{ اول زوج و اول است.}) \Rightarrow [(\underbrace{3 \in \mathbb{Z}}_{\text{درست}}) \wedge (\underbrace{\mathbb{N} \subseteq \mathbb{Z}}_{\text{درست}})]$$

درست

ارزش ترکیب شرطی درست است.

گزینه «۳»:

$$\underbrace{\text{ضلع‌های مقابل مساوی‌اند.}}_{\text{درست در نظر می‌گیریم}} \Rightarrow \underbrace{\text{چهارضلعی مستطیل است.}}_{\text{درست}}$$

$$\underbrace{\text{چهارضلعی مستطیل است.}}_{\text{نادرست}} \Rightarrow \underbrace{\text{ضلع‌های مقابل مساوی‌اند.}}_{\text{درست در نظر می‌گیریم}}$$

چهارضلعی که ضلع‌های مقابل مساوی باشند، متوازی‌الاضلاع است.

ارزش گزاره دو شرطی نادرست است.

گزینه «۴»: اگر یک مثلث متساوی‌الاضلاع باشد، حتماً متساوی‌الساقین هم هست، پس ارزش گزاره درست است.

۳۸ - گزینه ۱ عدد ۲ در دامنه هر دو ضابطه قرار می‌گیرد، برای اینکه تابع باشد باید در هر دو ضابطه مقدار یکسانی داشته باشد.

$$f(x) = x^2 + a \Rightarrow f(2) = 4 + a$$

$$f(x) = 2x + 2 \Rightarrow f(2) = 6$$

$$\Rightarrow 4 + a = 6 \Rightarrow a = 2$$

$$p \equiv T, q \equiv F, r : \text{دلخواه}$$

گزینه ۱: اگر مقدم یک گزاره شرطی نادرست باشد، کل گزاره درست است.

$$p \Rightarrow q \equiv F \xrightarrow{\text{بنابراین}} (p \Rightarrow q) \Rightarrow r \equiv F \Rightarrow r \equiv T$$

گزینه ۲: اگر تالی یک گزاره شرطی درست باشد، کل گزاره شرطی درست است.

$$p \equiv T \Rightarrow (r \Rightarrow q) \Rightarrow p \equiv T$$

گزینه ۳:

$$r \Rightarrow p \equiv T, q \equiv F \Rightarrow (r \Rightarrow p) \Rightarrow q \equiv F$$

گزینه ۴:

$$\sim q \Rightarrow \sim p \equiv p \Rightarrow q \equiv F \xrightarrow{\text{بنابراین}} F \Rightarrow \sim r \equiv T$$

$[۰٫۴ \times (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار})] = \text{شاخص پایه آموزش}$

$$= [(۴ + ۱۲) \times ۰٫۴] = [۱۶ \times ۰٫۴] = [۶٫۴] = ۶$$

۴۱ - گزینه ۱ «بهارستان» جامی به تقلید از گستان سعدی نوشته شده است نه بوستان سعدی.

۴۲ - گزینه ۱ آثار منظوم: موش و گربه، بوستان، جمشید و خورشید، عشاق نامه و تحفه الاحرار. لمعات در قالب نظم و نثر و دیگر آثار منشورند.

۴۳ - گزینه ۳ مفهوم و مضمون گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ همگی عاشورایی و در مورد مسائل و مصائب خاندان اهل بیت در کربلاست اما گزینه ۳ مفهومی عاشقانه و شکایت گونه از معشوق دارد.

۴۴ - گزینه ۴ رشحات عین الحیات از علی بن حسین واعظ کاشفی: عرفان جامع عباسی از شیخ بهایی: فقه عالم‌آرای عباسی از اسکندریگ ترکمان: تاریخ

۴۵ - گزینه ۱ غزل «بیدل دهلوی» خیال‌انگیز است و او را با به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. «صائب تبریزی» در غزل‌سرایی مشهور است و برخی از تک‌بیت‌های غزل او شاهکارهایی از ذوق و اندیشه هستند.

۴۶ - گزینه ۳ نویسنده کتاب «جامع‌التواریخ» خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی است. از اقدامات فرهنگی او تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز بود که این عمارت در حکم دانشگاه آن زمان بوده است.

۴۷ - گزینه ۳ هر چند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند، اما کم‌وبیش به زبان فارسی هم کتاب نوشته و شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند. ضمناً مقام شیخی و رهبری طریقت شاهان صفوی و رقابت آنها با شاهان عثمانی و هندی هم باعث توجه آنها به مسائل فرهنگی و از جمله، شعر و شاعری بود.

۴۸ - گزینه ۴ در گزینه «۴»، «آتش بقا» تشبیه است اما بیت اغراق ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ایهام: «هوا» دو معنا دارد: ۱- فضا ۲- عشق و محبت / «ذره شیفته است.» استعاره

گزینه «۲»: «خدنگ» (درختی است با چوب سخت) در این بیت مجاز از «تیر» / «به خون خفتن دل» کنایه از «غمگین و زخمی شدن دل»

گزینه «۳»: «آب حیوان»: تلمیح به داستان حضرت خضر که آب حیوان (آب حیات) نوشید و عمر جاودان یافت، گویند آب حیات در ظلمات است. / علت نهان شدن آب حیوان شاعرانه و ادبی بیان شده است. (حسن تعلیل)

۴۹ - گزینه ۱ الف) «اسب، زین، برانیم» مراعات‌نظیر / ب) «بحر معلق» استعاره از «آسمان» / ج) «جامه کس سیاه کردن» کنایه از «تهمت زدن» / د) «درویش و توانگر» و «کم و بیش» تضاد

۵۰ - گزینه ۴ در گزینه ۴ کنایه وجود دارد ← سر چیزی داشتن کنایه از قصد کاری داشتن. اما فاقد استعاره است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) رباط استعاره از دنیا / خیمه زدن کنایه از اقامت کردن است.

گزینه ۲) مشک استعاره از موی سیاه / کافور استعاره از موی سفید / دل سرد شدن کنایه از مأیوس شدن

گزینه ۳) صنم استعاره از هوای نفس / دست کسی را بوسیدن کنایه از تشکر و قدردانی

۵۱ - گزینه ۳ تشخیص و استعاره: چنگ نواختن شوق و اضطراب / تشبیه: (خرمن جان - تار جان)

جناس ناهمسان: جان و آن / مجاز: سینه / مراعات‌نظیر: چنگ و تار و نواختن

۵۲ - گزینه ۳ گزینه «۱» فرورفتن در کاری: عمیقاً به آن مشغول بودن؛ چهره به خاک ساییدن: عبادت کردن / گزینه «۲» آستین بر چهره گرفتن: شرمندگی، روی در چیزی کشیدن: پنهان شدن در آن / گزینه «۴» به خاک افتادن: شهید شدن، کشته شدن

۵۳ - گزینه ۲ گزینه «۲»: آرایه استعاره مشاهده می‌شود و شاعر تشبیه «خرید مانند آیم است» را در ذهن داشته است اما ویژگی مشبّه‌به (دیده) و مشبّه (خرد) را به زبان آورده و همان‌طور که می‌دانید به این فرآیند استعاره مکنیه می‌گوییم و در ضمن ترکیب «دیده خرد» فک شده و به صورت «خرد را دیده» به کار رفته است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جرم به کوه گران مانند شده و نیز «دریای رحمت» تشبیه بلیغ است؛

گزینه «۳»: نیز تشبیه دیده می‌شود.

۵۴ - گزینه ۲ ضرب‌المثل و الفاظ محاوره در بیت‌ها دیده نمی‌شود؛ اما:

در بیت دوم «عالم» مجاز از مردم است.

آینه و خیال آباد و ... استعاره‌هایی رنگین و خیال‌انگیز هستند.

وزن شعر هم درست است.

۵۵ - گزینه ۳ واژه سعدی در معنای حقیقی خود به کار رفته است اما در سایر گزینه‌ها به معنای «کلام سعدی» است و آرایه مجاز دارد.

۵۶ - گزینه ۳ پنج تشبیه عبارت‌اند از: (۱) لفظ چون فریادی است (۲) شعر همچون دریا (۳) شراب خون: اضافه تشبیهی (۴) دانه لفظ: اضافه تشبیهی (۵) این کاسه خون است (این به کاسه خون شبیه شده است).

دقت کنیم که شاعر می‌گوید: این اشک شهادت نیست؛ پس تشبیه نداریم.

۵۷ - گزینه ۳

ه مِ دَر گَا	ه تِ جُو یَم	ه مِ اَز فَض	لِ تِ پو یَم
ه مِ تُو حِی	دِ تِ گُو یَم	کِ بِ تُو حِی	د سَ زَا یِی
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن
UU —	UU —	UU —	UU —

۵۸ - گزینه ۲ وزن بیت صورت سؤال و گزینه «۲» «فعولن فعولن فعولن فعولن» است اما وزن دیگر گزینه‌ها «فعولن فعولن فعولن فعولن» است.

عَ مَش دَرَنَ هَا	خَا نِ یِ دِلِ نِ شِی نَد
بِ نَا زِی	کِ لِی لِی بِ مَحِ مِلِ نِ شِی نَد
فعولن	فعولن
UU —	UU —

بِ یَا مَو	زَ مَتِ کِی	مِ یَا یِ	سَ عَا دَت
زِ هَم صُح	بَ تِ بَد	جُ دَا یِی	جُ دَا یِی
فعولن	فعولن	فعولن	فعولن
UU —	UU —	UU —	UU —

۵۹ - گزینه ۳ وزن گزینه‌ها به ترتیب: ۱ - مستفعِلن فعولن مستفعِلن فعولن یا (مفعولُ فاعلاتن مفعولُ فاعلاتن)

۲ - مستفعِلن فعولن مستفعِلن فعولن (مفعولُ فاعلاتن مفعولُ فاعلاتن)

۳ - فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فعِلن (همسان یک لختی است)

۴ - فعلات فاعلاتن فعلاتُ فاعلاتن

۶۰ - گزینه ۳ مفهوم بیت اول: بی‌صبری عاشق و ناتوانی از تحمل هجران یار

مفهوم بیت دوم: تنها عاشق حال عاشق را می‌فهمد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) پایان‌ناپذیری راه عشق

(۲) ضرورت پذیرفتن سختی‌های راه عشق برای رسیدن به معشوق

(۴) تقابل عشق و صبر

۶۱ - گزینه ۲ مفهوم ابیات مشترک تقابل عقل و عشق است، اما در بیت گزینه «۲» می‌گوید در مسیر عشق عاقل و دیوانه در کنار هم قرار می‌گیرند.

۶۲ - گزینه ۴ بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفهوم عاشقانه و غنایی (سبک هندی) است.

گزینه «۲»: از دیدگاه شاعر انسان باید به مسائل جهان تفکر عارفانه‌ای داشته باشد و نسبت به آفرینش بی‌توجه نباشد.

گزینه «۳»: ترک تعلّق و ترک ریا از مفاهیم عرفان و تصوّف است.

گزینه «۴»: بیت گزینه چهار در توصیف آتش است.

۶۳ - گزینه ۱ محبت پایدار: بیت د (دلّم تا ابد با زلفت پیوند دارد)

کمال مطلوب: بیت ج (با غایت همت و تلاشم پیروز شدم)

فاش شدن راز: بیت ب (راز عاشق در صبح هویدا شد)

بی‌توجهی معشوق: بیت الف (یار توجهی به غم عاشق ندارد)

علاج واقعه قبل از وقوع: بیت هـ (گرگ را قبل از نابودی گوسفند بکش)

۶۴ - گزینه ۱ بررسی مفاهیم ابیات گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: عدم درک درست حواس آدمی از دنیا

گزینه «۳»: جاودانگی عشق در سینه عاشق

گزینه «۴»: طلب آسودگی از آتش عشق

۶۵ - گزینه ۱ مفهوم مشترک ابیات مرتبط: اغتنام فرصت

مفهوم بیت گزینه «۱»: تأسف از رفتن یار و بهره نگرفتن از وجود او

۶۶ - گزینه ۳ چالش میان بلوک شرق و غرب، چالش جهانی و فرامنطقه بود. همچنین از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید.

۶۷ - گزینه ۳ بررسی گزینه‌ها:

الف) در دوره رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و در نخستین قدم به یونان و روم باستان بازگشت.

ب) در کنش اجتماعی آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران (گذشتگان / معاصران / آیندگان)، ویژگی‌ها و اعمال آنهاست.

پ) مقاومت‌هایی از قبیل جنبش عدم تعهد، اتحادیه عرب و سازمان کنفرانس اسلامی در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی شکل گرفته است.

۶۸ - گزینه ۱ لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به‌ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

۶۹ - گزینه ۳ برخی از فرهنگ‌ها ظرفیت جهانی شدن را ندارند. فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است و نگاهی سلطه‌جویانه نیز نسبت به دیگر اقوام ندارند. از محدوده‌ی قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند.

صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.

فرهنگ سرمایه‌داری نیز کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه‌ی آن به خدمت می‌گیرد. فرهنگی که توسط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشانند، فرهنگ سلطه یا فرهنگ استکبار است.

مسئولیت و تعهد از جمله ارزش‌هایی است که یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب، مقاوم می‌سازد و زمینه گسترش فرهنگ را فراهم می‌کند.

۷۰ - گزینه ۲ الف) در دامن کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه براساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

ب) جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم متقدم، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

ج) سقوط داس و چکش از نمادهای نظام کمونیستی است.

د) جوامع سوسیالیستی به بهانه عدالت اقتصادی نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد را نیز از بین برد.

۷۱ - گزینه ۲

در دیدگاه دوم جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

در دیدگاه اول ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند.

۷۲ - گزینه ۲ الف) درست

ب) نادرست: لیبرالیستی ← کمونیستی

پ) درست

ت) نادرست: ثروت ← قدرت

ث) نادرست: آزادی اجتماعی و اقتصادی ← عدالت اجتماعی

- ۷۳ - گزینه ۲ - لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی و خصوصاً آزادی اقتصادی راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را نادیده گرفته بود.
- انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شوند؛ ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.
- رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است. استبداد استعماری به‌دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل مطابق منافع این کشورها، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌سازد و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کند.
- ۷۴ - گزینه ۴ جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی روبه‌رو شدند:
- (الف) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد از بین رفت.
- (ب) پیدایش طبقه جدید: با اینکه مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند، در کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه براساس ثروت، بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.
- ۷۵ - گزینه ۳ - به سرعت تحت تأثیر فرهنگ غنی اقوام شکست‌خورده قرار گرفتند.
- هویت خود را در حاشیه جهان غرب، جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.
- این پیشرفت‌ها باعث موفقیت استعمار شد و اروپاییان به واسطه این پیشرفت‌ها بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کردند.
- ۷۶ - گزینه ۲ اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند.
- ۷۷ - گزینه ۴ امپراطوری عثمانی در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید.
- ژاپن که از قرن ۱۷ و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی بسته بود، با تهدید کشورهای اروپایی مجبور به برقراری روابط تجاری، تحت شرایط موردنظر این کشورها شد.
- چین که بزرگ‌ترین کشور شرق آسیا بود، در قرن نوزدهم از طریق تهدید نظامی، نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و روابط اقتصادی به‌صورت کشوری ضعیف درآمد که هر بخش آن تحت تسلط یکی از کشورهای اروپایی بود.
- ۷۸ - گزینه ۴ - جنگ گرم
- هانتینگتون
- فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ
- فرهنگ اسلامی
- ۷۹ - گزینه ۲ - زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد.
- دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزه دینی نداشتند. در این مرحله، از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کردند.
- جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند و کشورهای غربی نمی‌توانستند به صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطه سیاسی خود درآورند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند.
- ۸۰ - گزینه ۱ تشریح موارد نادرست:
- چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است، ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است.
- سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که از بحران اقتصادی می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از آن را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند.
- ۸۱ - گزینه ۲ جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی به ۲ مفهوم تأکید دارد: ۱- رفتار ۲- فرایندهای ذهنی یا همان شناخت
- الف - احساس سرخوردگی به فرایند ذهنی یا شناخت مرتبط است.
- ب - فعالیت کردن و ورزش کردن به رفتار اشاره دارد.
- ج - از قضاوت رفتارهای مجرمانه صحبت شده که چون قضاوت در این مورد یک امر ذهنی است، پس به شناخت باز می‌گردد.
- ۸۲ - گزینه ۴ در هفت سال اول کودک باید آزاد باشد که بازی کند. در این سن بدون توقع اطاعت از او، باید سعی کرد که با عمل و گفتار صحیح از حس تقلیدش بهره گیرد.
- ۸۳ - گزینه ۴ عبارت اول: در روان‌شناسی سلامت، اعتقاد بر این است که بیماری یا سلامت دو جنبه جداگانه نیستند.
- عبارت دوم: در روان‌شناسی سلامت، از سلامت کامل تا مرگ، یک پیوستار وجود دارد که هریک از ما بر روی یکی از نقاط پیوستار جای می‌گیریم.
- عبارت سوم: هدف روان‌شناسی پیشگیری و درمان بیماری‌ها است. علاوه بر آن، حفظ سلامتی و ارتقای آن نیز مدنظر است.
- ۸۴ - گزینه ۲ بررسی عبارت نادرست: به کمک توجه یک یا چند محرک «احساس شده» را انتخاب می‌کنیم.

۸۵ - گزینه ۳ (الف) در این مورد دخالت عوامل عاطفی (علاقه دانش آموز به فوتبال) در حافظه دخیل است.

(ب) در تدریس این مبحث تفاوت‌های دو مفهوم برجسته شده است و به تمایزبخشی اشاره دارد.

(ج) در این مثال هم‌زمانی چند فعالیت باعث ایجاد توجه ناقص شده است.

(د) در مطالعه از حواس مختلف (دیداری و شنیداری) استفاده شده و به مطالعه چند حسی اشاره دارد.

۸۶ - گزینه ۲ حافظه همیشه آماده پاسخگویی به سؤال است. تا زمانی که سؤال مطرح نشود، حافظه از ما می‌پرسد که «من باید چه چیزی را بازیابی کنم؟» طرح سؤال که یکی از فن‌های روش پس‌خبا است، یکی از مهم‌ترین نشانه‌های بازیابی است. در فرض سؤال، طرح سؤال در به‌خاطر آوردن جای ساعت گمشده به مریم کمک کرده است.

۸۷ - گزینه ۱ (الف) در تبیین، مهم‌ترین علل بروز پدیده مطالعه می‌شود.

(ب) در توصیف روان‌شناسان باید سعی کنند تا تحت تأثیر پیش‌داوری شخصی قرار نگیرند.

(ج) روان‌شناسی در توصیف و تبیین پدیده‌ها در مقایسه با سایر علوم تجربی، با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است.

۸۸ - گزینه ۳ به‌واسطه ادراک است که محرک‌های مورد توجه مورد بازشناسی قرار می‌گیرند. در خطای مولر-لایر است که معمولاً آزمایش‌شوندگان خط واگرا را بلندتر ادراک می‌کنند. به‌علت خطای شناختی، برخی افراد با وجود زیبا بودن به‌طور مکرر جراحی زیبایی انجام می‌دهند. براساس اصل شکل و زمینه است که تحت تأثیر زمینه‌های مختلف، ادراک ما از یک شکل تفاوت پیدا می‌کند.

۸۹ - گزینه ۴ افرادی که مسائل را به‌خوبی حل می‌کنند دوست دارند از راه‌حل‌های جدید استفاده نمایند.

تشریح عبارت‌های نادرست:

- به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص «اثر نهفتگی» می‌گویند.

- بازیابی و اصلاح راه‌حل، مرحله چهارم حل مسئله می‌باشد.

- کسی که با به‌کارگیری روش مطالعه جدید نتوانست پیشرفت کند، باید به راه‌حل‌های جایگزین فکر کند.

۹۰ - گزینه ۱ عواملی همچون سن مادر، کیفیت تغذیه، فشار روانی، آلودگی محیط، حالت‌های هیجانی و استفاده از داروها بر چگونگی رشد قبل از تولد تأثیر دارد.

۹۱ - گزینه ۱ با توجه به نوع اطلاعات، حافظه به دو نوع معنایی و رویدادی تقسیم می‌شود.

در حافظه معنایی دانش عمومی ذخیره می‌شود. مانند تاریخ انقلاب اسلامی و دلیل آلودگی هوا

در حافظه رویدادی، تجربیات مشخصی است که به مکان و زمان مشخصی مربوط است، مانند خاطرات شخصی فرد.

۹۲ - گزینه ۳ گاهی چیزی را که وجود خارجی دارد، ادراک می‌کنیم. گاهی نیز چیزی را ادراک می‌کنیم که احساس نشده است. روان‌شناسان به ادراک پدیده‌های بدون احساس، توهم می‌گویند.

۹۳ - گزینه ۳ (الف و ب) اطلاعات عمومی، عقاید و مفاهیم ذیل حافظه معنایی قرار می‌گیرند.

(ج) حافظه رویدادی، اطلاعاتی را دربر می‌گیرد که فرد در زمان و مکان معینی آن‌ها را تجربه شخصی کرده است.

۹۴ - گزینه ۲ حوزه‌های اساسی رشد جسمانی که در این دوره دستخوش تغییر می‌شوند، عبارتند از: قد، وزن، رشد استخوانی و عضلانی، رشد مغز و سیستم عصبی، رشد اندام‌های داخلی و تغییراتی که در هنگام بلوغ روی می‌دهد.

۹۵ - گزینه ۱ در تعارض «گرایش-اجتناب» فرد بایستی برای رسیدن به یک هدف که جنبه‌های خواستنی و ناخواستنی دارد، دست به انتخاب زند. تعارض گرایش-گرایش ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری برای انتخاب دو موضوع جذاب و خواستنی است.

۹۶ - گزینه ۲ (الف) مهم پیچیده

(ب) معمولی ساده

(ج) مهم پیچیده

(د) معمولی ساده

۹۷ - گزینه ۱ وقتی یادگیرندگان شکست را به چیزی نسبت می‌دهند که نمی‌توانند آن را کنترل کنند، انگیزه بسیار کمی برای جبران آن خواهند داشت؛ مانند لج بودن معلم و بارندگی. مورد دوم مربوط به کسانی است که شکست را به عوامل پایدار مانند استعداد و دشواری تکلیف نسبت می‌دهند؛ مانند عدم داشتن استعداد یا سخت بودن تکلیف.

۹۸ - گزینه ۳ وقتی سماجت بر حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته شود، عواملی که مانع حل آن مسئله هستند فراموش می‌شود. در نتیجه هنگام مراجعه مجدد و با نبود عواملی که مانع حل مسئله می‌شدند، حل مسئله محقق می‌شود. به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، «اثر نهفتگی» می‌گویند. ناکامی و فشار روانی از پیامدهای ناتوانی در حل مسئله هستند.

۹۹ - گزینه ۳ ترک موقعیت از روش‌های کوتاه مدت مقابله با فشار روانی و استفاده از روش‌های حل مسئله (مشورت و راهنمایی گرفتن) و تمرین آرام‌سازی خود از روش‌های بلندمدت مقابله با استرس هستند.

۱۰۰ - گزینه ۳ روش تحلیلی: مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کند.

روش اکتشافی: بدون دلیل منطقی و مبتنی احساس و نظر

۱۰۱ - گزینه ۲ کشورهای دارای شرکت‌های چندملیتی «برای تشویق شرکت‌های خود به سرمایه‌گذاری در خارج از کشور»، به آنها کمک‌های مالی و حمایتی می‌کنند.

۱۰۲ - گزینه ۱ سردسته (رهبر) منافقان مدینه عبدالله بن ابی بوده که پیش از هجرت، گروه‌هایی از مردم یثرب قصد داشتند او را به ریاست شهرشان برگزینند.

۱۰۳ - گزینه ۴ حکومت نوادگان تیمور بر ایران، در اوایل قرن دهم هجری با به قدرت رسیدن صفویان در ایران و تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر به پایان رسید. شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان برخلاف اوایل دوره مغول، دچار رکود و زوال نشد.

۱۰۴ - گزینه ۲ در کشورهای گروه اول اقتصاد مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و خام و منابع انرژی و معدنی است و اقتصاد این کشورها در برابر نوسانات قیمت در بازارهای جهانی آسیب‌پذیری زیادی دارند.

۱۰۵ - گزینه ۲ مثال‌ها به ترتیب با عنوان‌های انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند و نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند، مرتبط هستند.

۱۰۶ - گزینه ۳ شبه جزیره کریمه در شمال دریای سیاه و جنوب اوکراین واقع شده است. در فضاها شهری کشورهای با ایدئولوژی سوسیالیسم، بلوک‌های مسکونی یک دست و هم شکل که نمای یکسانی دارند، فراوان مشاهده می‌شود.

۱۰۷ - گزینه ۴ در هوازدگی شیمیایی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها، نیز تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی هستند.

۱۰۸ - گزینه ۳ در کنار بت پرستان، معدودی از اعراب بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم (ع)، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند. اینان به حنفاء معروف بودند.

مردم عرب در دوران پیش از اسلام به علم و دانش توجه چندانی نداشتند و در سراسر عربستان از مراکز علمی خبری نبود.

۱۰۹ - گزینه ۱ تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) در عصر اموی، سپاهیان مسلمان، مناطق وسیعی را در شرق و غرب قلمرو خلافت گشودند.

(ب) سپاهیان اسلام در زمان امویان حتی مناطقی از جنوب فرانسه را تصرف کردند.

(ت) عمرو بن حمق و حجر بن عدی از جمله شیعیانی بودند که به دستور معاویه به شهادت رسیدند.

۱۱۰ - گزینه ۱ هنر نگارگری در دوره شاه عباس اول به اوج شکوفایی خود رسید. در این دوره نقاش بزرگی به نام آقا رضا عباسی با طرح‌ها و نوآوری‌های بی‌نظیرش، مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد.

۱۱۱ - گزینه ۴ بندر هنگ کنگ ← ناحیه سیاسی ویژه (خودمختار)

اتحادیه اروپا ← ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای)

شهرستان نهبندان ← ناحیه سیاسی فروملی

ایالات متحده آمریکا ← ناحیه سیاسی ملی

۱۱۲ - گزینه ۲ نقشه‌ی داده شده در صورت سؤال ناحیه‌ی فروملی را نشان می‌دهد که یک واحد جغرافیایی مانند شهر، روستا، بخش، شهرستان و استان است. ناحیه خودمختار ناحیه‌ای است که استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور است. مانند نخجوان در جمهوری آذربایجان، هنگ کنگ (چین) و کردستان در عراق.

۱۱۳ - گزینه ۲ گزینه ۱ «رشته کوه پیرنه خط مرزی میان فرانسه و اسپانیا است - منطقه انحصاری اقتصادی بعد از دریای سرزمینی قرار گرفته است.

گزینه ۳ «خط الرأس خطی است که از متصل کردن نوک بلندترین نقاط کوهستانی به یکدیگر به وجود می‌آید. - خط منصف خط مرزی است که عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم، متصل می‌کند. - آب‌های پشت خط مبنا آب‌های داخلی هستند.

گزینه ۴ «منطقه نظارت بعد از آب‌های داخلی و دریای سرزمینی واقع شده است.

۱۱۴ - گزینه ۴ نابرابری اقتصادی در فضای جغرافیایی جلوه‌گر می‌شود، به عبارت دیگر، چون منابع و امکانات و خدمات به‌طور عادلانه توزیع نمی‌شود، نابرابری را می‌توان در سطح زمین و فضایی که انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند، مشاهده کرد.

در نظام سرمایه‌داری جهانی، براساس روابط و مبادله نابرابری که بین نواحی پدید آمده است، برخی نواحی نقش مرکز یافته و بر سایر نواحی غالب و مسلط شده‌اند.

۱۱۵ - گزینه ۴ بیش‌تر مزارع تک محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

علت اصلی گرسنگی «فقر» است.

- ۱۱۶ - گزینه ۳ از دیدگاه مکیندر دژ جهان شامل محدوده رود ولگا در غرب تا سیبری در شرق می‌باشد و توسعه روابط و تجارت گسترده با سایر ملل از جمله پیشنهادهاى ماهان برای تبدیل یک کشور به قدرت دریایی است.
- ۱۱۷ - گزینه ۴ انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد و ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است. (وحدت‌یابی) و ناحیه‌بندی براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.
- ۱۱۸ - گزینه ۳ جغرافی‌دان‌ها براساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده‌اند. میانگین سالانه بارش خزر شرقی و کردستان با هم برابر هستند.
- ۱۱۹ - گزینه ۲ الف) در برخی سواحل قاره‌ها مانند سواحل آمریکای جنوبی و سواحل جنوب غربی آفریقا، بیابان‌هایی پدید آمده‌اند (بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا) علت اصلی به وجود آمدن بیابان، وجود مراکز پرفشار و صعود نکردن هواست. ب) بیابان‌های گرم عمدتاً در نواحی مجاور مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدي واقع شده‌اند. توضیح نکات درسی: برخی مردم تصور می‌کنند که گرم‌ترین نواحی جهان در مجاورت خط استوا قرار دارد.
- ۱۲۰ - گزینه ۳ الف) چون خطوط میزان در سمت چپ به هم نزدیک‌تر هستند شیب در این قسمت بیش از سمت راست است. (تصویر گزینه «۳») ب) چون اعداد به سمت داخل افزایش می‌یابند اختلاف ارتفاع هر منحنی میزان ۱۰۰ متر است. بنابراین منحنی میزان A ، ۱۰۰۰ متر ارتفاع دارد.
- ۱۲۱ - گزینه ۲ با کمک ابزار حسی تنها می‌توان امور مادی را شناخت؛ درحالی‌که عقل هم توان شناخت موضوعات مادی و هم توان شناخت موضوعات غیرمادی را دارد.
- ۱۲۲ - گزینه ۱ فیلسوفان کسانی هستند که به‌صورت قانونمند و تخصصی به پرسش‌های فلسفی پرداخته و کوشیده‌اند پاسخ‌های دقیقی به سؤال‌های فلسفی بدهند.
- ۱۲۳ - گزینه ۳ پرسش مذکور مربوط به فلسفه هنر می‌باشد.
- ۱۲۴ - گزینه ۲ انسان هیچ‌گاه نمی‌تواند همه حقایق جهان را بشناسد. «ما آگاه هستیم که در کنار دانسته‌ها و آموخته‌ها، حقایق فراوان دیگری هم در عالم هست که آنها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم.» نکات مهم درسی: علم بشر همواره محدود است. تشریح گزینه‌های دیگر:
- گزینه «۱»: یکی از سؤالاتی که در معرفت‌شناسی مطرح می‌شود، چرایی تفاوت شناخت افراد از یک موضوع است. گزینه «۳»: گاهی متوجه می‌شویم که بعضی از دانسته‌های ما درست نبوده و دچار خطا شده‌ایم. گزینه «۴»: اینکه به سمت چیزی می‌رویم یا از چیزی دور می‌شویم و اینکه می‌کوشیم از خطرها فاصله بگیریم، همه این‌ها نشانه توانایی ما در دانستن است.
- ۱۲۵ - گزینه ۳ گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» دیدگاه حکمت متعالیه است؛ اما گزینه «۳» غلط است. زیرا انسان فقط به‌وسیله استعداد نمی‌تواند به کمالات بی‌نهایت برسد، بلکه نیاز به عمل نیز دارد.
- ۱۲۶ - گزینه ۲ فیثاغورس ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان ترکیب کرد و یک دستگاه فلسفی عمیق بنیان نهاد.
- ۱۲۷ - گزینه ۳ انسان‌ها اصول اخلاقی را ابداع می‌کنند، نه کشف.
- ۱۲۸ - گزینه ۳ ابن‌سینا در قالب تمثیلی روح انسان را به پرنده‌ای تشبیه کرده است که در قفس تن محبوس است. این روح در این بدن احساس بی‌قراری و فراق دارد و تلاش دارد که به جایگاه اصلی‌اش برسد. اما ملاصدرا روح و جسم را دو جنبه از یک حقیقت می‌داند.
- ۱۲۹ - گزینه ۱ سقراط بیان می‌دارد: من هم با تهی‌دستان و هم با توانگران همنشینی می‌کنم تا از من بپرسند و به سخنان من گوش فرا دهند این رسالتی است که خداوند با ندهای غیبی و در رؤیاها برعهده من نهاده است.
- ۱۳۰ - گزینه ۳ مباحث فلسفی، پایه و اساس مباحث سایر علوم به‌شمار می‌روند، زیرا فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد.

